

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                 |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Cywilizacja czasów średniowiecza (historia, kultura, sztuka) - wykład II, PG_00167782                                                                                                                           |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O)                                                                                                                                                                       |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                             |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2026/2027                                                                                                                                                                              |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | I stopnia - licencjackie                                                                                                                                                                                        |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                             |                       |       |
| Rok studiów                              | 2                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                                                                                 |                       |       |
| Semestr studiów                          | 4                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 3.0                                                                                                                                                                                    |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | egzamin                                                                                                                                                                                |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii Średniowiecza Polski i Nauk Pomocniczych His                                                                                              |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                     |                                                           | prof. dr hab. Beata Możejko          |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                 |                                                           | prof. dr hab. Beata Możejko          |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                     | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                             | 30.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                    | 0.0                   | 30    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                     |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                              | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                        | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                    | 30                                                        |                                      | 2.0                    |                                                                                                                                                                                        | 45.0                  | 77    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest zapoznanie z rozwojem cywilizacji średniowiecznej- w tym rolą Kościoła, ruchami religijnymi, edukacją, gospodarką, podziałami społecznymi, osiągnięciami w zakresie architektury i sztuki |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                        |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Sposób weryfikacji i oceny efektu                                               |
|                                                               | [KiTHL3_W01] Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą Europy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | CŚ_W01 zna wybrane zagadnienia - średniowiecznej cywilizacji powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna cywilizację średniowieczną porównawczą Europy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW5] realizacja zadania problemowego |
|                                                               | [KiTHL3_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | CywŚr_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii średniowiecza zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej                                                                                                                                                                                                                                                         | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja                                         |
|                                                               | [KiTHL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | CŚ_K04 Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w okresie średniowiecza                                                                                                                                                                                                                                                                       | [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta                     |
|                                                               | [KiTHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | CwS3_W02 ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii dawnych i współczesnych ziem polskich, w zakresie cywilizacji średniowiecza                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                          |
| Treści przedmiotu                                             | [KiTHL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z dorobku historiografii, wie o współistnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia determinowanych różnymi poglądami teoretycznymi, odmiennym podłożem narodowym bądź kulturowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | CŚ-K_W03 znając cywilizację średniowiecza rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z dorobku historiografii, wie o współistnieniu w naukach historycznych różnych punktów widzenia determinowanych różnymi poglądami teoretycznymi, odmiennym podłożem narodowym bądź cywilizacyjnym                                                                                                                                                                                      | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny                                          |
|                                                               | Treści programowe Problematyka wykładu: Kultura, sztuka, religia, życie codzienne 1. Europa po upadku Rzymu- kryzysy. 2. Demografia średniowieczna- rodzina w średniowieczu 3. Historia naturalna jedzenia, cywilizowanie kultury stołu. 4. Kostiumologia średniowieczna. 5. Medycyna w średniowiecznej Europie 6-7: Średniowieczne piśmiennictwo na usługach władzy i na potrzeby zwykłych ludzi . Kultura prawna średniowiecznej Europy. Uniwersytety. 8. Świat średniowiecznej wyobraźni. 9.. Kultura rycerska- wojna i pokój w średniowieczu. 10.Kościół i życie religijne w średniowieczu (organizacja, reformatorzy, herezje, praktyki religijne, kultury świętych, pielgrzymki ). 10.Polityczne i ekonomiczne relacje państw w Europie (gospodarcze, społeczne i kulturalne strefy podobieństwa i różnice , Francji, Niemiec, Anglii, Półwyspu Apenińskiego i Sycylii, Hiszpanii i Portugalii, Polski, Czech oraz Węgier w średniowieczu) - zarys problemu 11. Dalsze horyzonty Północna Afryka i Azja a Europa w wiekach średnich. (Szczególne uwzględnienie Japonii). 12. Styki kulturowe- migracje i świat poza chrześcijański w Europie XIV-XV wieku 13 -14.Gdańsk - rola w średniowieczu Gdańsk jako przykład miasta Hanzy, żegluga i statki, ludzie morza. 15. Osiągnięcia cywilizacyjne epoki średniowiecza. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
|                                                               | Wiedza o cywilizacji średniowiecza- z semestru zimowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                 |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Składowa oceny końcowej                                                         |
|                                                               | Egzamin ustny , warunkiem przystąpienia zaliczenie ćwiczeń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 60.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 100.0%                                                                          |
| Zalecana lista lektur                                         | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | A. Paner, B. Możejko, Cywilizacje średniowieczne. Skrypt dla studentów krajoznawstwa i turystyki historycznej, Gdańsk 2012 Braudel F., Gramatyka cywilizacji, cz. I, Warszawa 2006 Elias N., O procesie cywilizacji, Warszawa 2011 Fossier R., Ludzie średniowiecza, Poznań 2009 Le Goff J., Kultura średniowiecznej Europy, Warszawa 1994 (lub nowsze wydania) Historia życia prywatnego, t. 2: Od Europy feudalnej po renesans , pod re. G. Duby, Warszawa 1998 (i nowsze wydania) |                                                                                 |

|                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                 | Hryszo R., Z Genui nad Morze Czarne, Kraków 2004 Huizinga J., Jesień średniowiecza, Warszawa 1974 (i nowsze wydania) Kulischer J., Powszechna Historia gospodarcza średniowiecza i czasów nowożytnych, t. I, Warszawa 1961 Lipoński W., Dzieje kultury europejskiej. Średniowiecze, Warszawa 2020 Manikowska H., Jerozolima Rzym Compostela. Wielkie pielgrzymowanie u schyłku średniowiecza, Wrocław 2008 Cywilizacja czasów średniowiecza (historia, kultura, sztuka) - wykład II #8.9.1179   7ee2d341296a0f66e3f1ceffd9c4d981   Strona 2 z 3 Cywilizacja czasów średniowiecza (historia, kultura, sztuka) - wykład II #8.9.1179 Sylabusy - Centrum Informatyczne UG Dział Kształcenia Murray J. M., Brugia kolebka kapitalizmu 1280-1390, Warszawa 2011 MaireVigueur J-C, Rycerze i mieszczenie. Wojna, konflikty i społeczeństwo w średniowiecznych Włoszech XII-XIII, Warszawa 2008 Ziemie polskie wobec Zachodu. Studium nad rozwojem średniowiecznej Europy, pod red. S. Gawłasa, Warszawa 2006 Wickham Ch., Średniowieczna Europa, Warszawa 2018 Wielka historia świata, t. 5, Późne średniowiecze, pod red. K. Baczkowskiego, Warszawa 2005 |
|                                                                         | Adresy eZasobów                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania | 1. Edukacja w średniowiecznej Europie<br><br>2) Cywilizacyjna rola zakonów rycerskich<br><br>3) Geneza i działalność Hanzy |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.